

Inhoudsopgave

Doel	2
Toepassingsgebied	2
Werkwijze	2
1. Benodigheden PBM	2
2. Handschoenen	3
3. Oogbeschermingsmiddel/beschermende bril	3
4. Mondneusmasker	4
5. Beschermende kleding.....	5
Definities	5
Bronnen.....	6
Bijlage 1: Werkinstructie uitdoen handschoenen	7
Bijlage 2: Werkinstructie gebruik chirurgisch mondneusmasker type IIR.....	8
Bijlage 3: Werkinstructie uittrekken schort met lange mouwen.....	10

Doel

Dit protocol beschrijft het juist gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen ter bescherming van medewerkers en cliënten tegen overdracht van ziekmakende micro-organismen.

Toepassingsgebied

Dit protocol is van toepassing op alle medewerkers die:

- Cliëntgebonden werkzaamheden uitvoeren
- Werkzaamheden uitvoeren waarbij hij/zij in de woning of in de sanitaire voorziening van de cliënt in aanraking komt met materialen (in de omgeving) van de cliënt
- Om andere redenen PBM moeten gebruiken zoals in isolatiesituaties of bij de bereiding van voeding

Wanneer vrijwilligers of familieleden ook aan andere cliënten zorg verlenen en vergelijkbare handelingen uitvoeren als de medewerkers, dienen ook zij dit protocol op te volgen.

De in dit protocol betrokken PBM zijn:

- Niet steriele handschoenen, verder handschoenen genoemd
- Beschermende kleding; schort met lange mouwen en halterschort
- Oogbeschermingsmiddel/beschermende bril
- Mondneusmasker

Er zijn twee typen mondneusmaskers: A en B

- A. Het chirurgisch mondneusmasker voorkomt contact op het mondneusslijmvlies van spatten met mogelijk besmet materiaal
- B. Ademhalingsbeschermingsmaskers zoals FFP1 en FFP2 maskers worden gedragen ter voorkoming van inademing van ziekteverwekkende micro-organismen zoals bij bijvoorbeeld cliënten in isolatie.

Een muts en schoenhoesjes behoort niet (meer) tot de PBM's omdat deze niet essentieel bijdragen aan een reductie van besmettingsrisico's.

Werkwijze

1. Benodigdheden PBM

Benodigdheden	▪ Handschoenen ▪ Vochtwerende schort met lange mouwen ▪ Vochtwerende halterschort ▪ Oogbeschermingsmiddel/beschermende bril ▪ Mondneusmasker chirurgisch type IIR ▪ Ademhalingsbeschermingsmasker FFP2
---------------	---

2. Handschoenen

Functie	▪ Het voorkomt contact van de handen met potentieel besmet materiaal zoals bloed, lichaamsvochten, secreta, excreta, slijmvliesen of niet-intacte huid; ▪ Het verkleint de kans dat micro-organismen op de handen van medewerkers worden overgedragen naar cliënten.
Indicatie	▪ Gebruik handschoenen wanneer de handen in contact komen of kunnen komen met mogelijk besmet materiaal zoals bloed, urine, ontlasting, sputum, slijmvliesen, niet intacte huid of verpleeg- en behandel materialen die hiermee in aanraking zijn geweest. Voorbeelden zijn: ▪ Verzorgen van wonden ▪ Stomazorg ▪ Opruimen van ontlasting en urine ▪ Handelingen aan de blaaskatheter zak ▪ Het dragen van handschoenen is geen alternatief voor handhygiëne.
Hoe gebruiken	▪ Gebruik handschoenen steeds eenmalig en uitsluitend cliëntgebonden ▪ Doe handschoenen uit of vervang ze als: ▪ Handelingen in de volgorde van vuil naar schoon plaatsvinden ▪ Ze kapot zijn ▪ Zichtbaar (sterk) bevuild zijn ▪ Pas na het uitdoen van handschoenen altijd handhygiëne toe ▪ Kom tijdens het dragen niet met de handschoenen in contact met omgevingsmaterialen zoals telefoons, deurknoppen, apparatuur, toetsenborden, cliëntendossiers, schrijfgerei etc.
Uitdoen	▪ Trek handschoenen altijd binnenstebuiten uit (zie bijlage 1) ▪ Pas direct na het uittrekken van de handschoenen handhygiëne toe. Handen kunnen altijd besmet raken bij het uitdoen van de handschoenen.

3. Oogbeschermingsmiddel/beschermende bril

Functie	▪ Het voorkomt contact op het oogslimvlies van spatten met mogelijk besmet materiaal
Indicatie	▪ Draag een oogbeschermingsmiddel/beschermende bril bij elke handeling, waarbij kans bestaat op spatten van lichaamsvochten

	▪ Draag een oogbeschermingsmiddel/beschermende bril altijd in combinatie met een mondneusmasker
Na gebruik	▪ Verwijder, na gebruik of bij verwisselen, het oogbeschermingsmiddel / beschermende bril door de bandjes of de pootjes beet te pakken en raak daarbij de voorkant van het oogbeschermingsmiddel niet aan met de handen ▪ Reinig en desinfecteer het oogbeschermingsmiddel/beschermende bril na gebruik altijd met alcohol 70% ▪ Gooi disposable oogbeschermingsmiddelen en beschermende brillen na gebruik direct weg

4. Mondneusmasker

Functie	▪ Er zijn twee typen mondneusmaskers: A en B A. Het chirurgisch mondneusmasker voorkomt contact op het mondneusslijmvlies van spatten met mogelijk besmet materiaal B. Ademhalingsbeschermingsmaskers zoals FFP1 en FFP2 maskers worden gedragen ter voorkoming van inademing van ziekteverwekkende micro-organismen zoals bij bijvoorbeeld cliënten in isolatie. ▪ Draag beide soorten maskers nooit onder de kin
Indicatie	▪ Chirurgisch mondneusmasker type IIR: ▪ Draag een chirurgisch mondneusmasker type IIR bij elke handeling, waarbij kans bestaat op spatten van lichaamsvloeistoffen ▪ Draag bij spatten het chirurgisch mondneusmasker type IIR altijd in combinatie met een oogbeschermingsmiddel / beschermende bril ▪ Ademhalingsbeschermingsmasker: ▪ Draag een ademhalingsbeschermingsmasker op indicatie bij isolatie van cliënten
Na gebruik	▪ Gooi het mondneusmasker type IIR direct na gebruik weg als bedrijfsafval. ▪ Zet een eenmaal afgezet mondneusmasker type IIR niet opnieuw op maar gooi het weg. Bewaar het gebruikte mondneusmasker dus niet in de dienstkleiding en draag het nooit los om de hals. ▪ Vervang het mondneusmasker type IIR direct als het vochtig of vuil is geworden ▪ Zet het mondneusmasker type IIR op- en af volgens de werkinstructie in bijlage 2

	▪ Pas handhygiëne toe na het afzetten van het mondneusmasker type IIR ▪ Gebruik een mondneusmasker type IIR en een ademhalingsbeschermingsmasker maximaal 3 uur achtereen
--	--

5. Beschermende kleding

Functie	▪ Voorkomt contaminatie van de eigen kleding of dienstkleding met lichaamsvochten zoals bloed en urine. ▪ Beschermt de medewerker tegen ziekmakende micro-organismen bij cliënten in isolatie.
Indicatie	▪ Afhankelijk van de omvang van de te verwachten vervuiling en de aard van de uit te voeren handelingen wordt gekozen voor het dragen van een schort met lange mouwen of een schort zonder mouwen, een zogenaamde halterschort. ▪ Draag een schort met lange mouwen wanneer je verwacht dat (ook) je onderarmen in aanraking komt met lichaamsvochten ▪ Draag een halterschort wanneer je verwacht dat uitsluitend het voorpand van de kleding besmet kan raken met lichaamsvochten ▪ Gebruik een schort taakgebonden, cliëntgebonden of ruimte gebonden, afhankelijk van de zorgsituatie ▪ Verwissel een schort als deze (sterk) bevuild is
Na gebruik	▪ Trek de beschermende kleding uit volgens de werkinstructie in bijlage 3 ▪ Pas direct na het uittrekken van het schort handhygiëne toe ▪ Voer wegwerpschorten na gebruik af als huishoudelijk afval, tenzij anders wordt voorgeschreven.

Definities

Werkkleding	De door de werkgever voorgeschreven kleding die tijdens uitvoering van de opgedragen werkzaamheden gedragen dient te worden. Werkkleding is binnen de organisatie dus gelijk aan eigen kleding die aan de in dit protocol gestelde eisen voldoet
Beschermende kleding	Kleding die over eigen kleding of dienstkleding wordt gedragen met het doel verontreiniging van eigen of dienstkleding en overdracht van micro-organismen via kleding te voorkomen.

Persoonlijke beschermingsmiddelen	Middelen en materialen die besmetting van de medewerker voorkomen, maar ook dienen ter preventie van overdracht van micro-organismen via de medewerker.
Mogelijk (potentieel) besmet materiaal	Lichaamsvochten zoals bloed, urine, ontlasting en sputum of stoffen met bijmenging van lichaamsvochten zoals bloed in water

Bronnen

[SRI-richtlijnen](#) Persoonlijke beschermingsmiddelen in de langdurige zorg, 19-05-2025

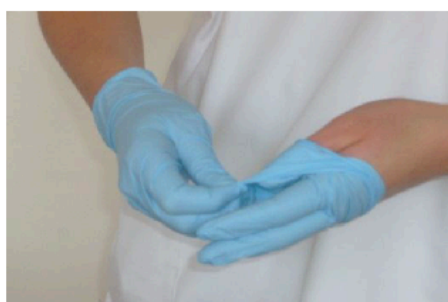
Bijlage 1: Werkinstructie uitdoen handschoenen

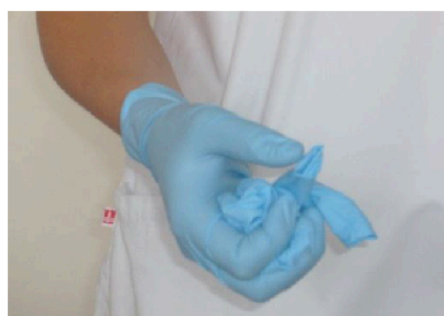
Start

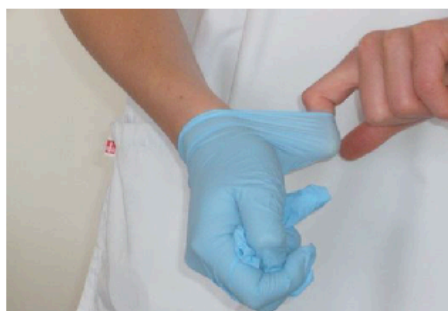
Pak aan de buitenkant vast

Trek over de hand uit

Houd vast in gehandschoende hand

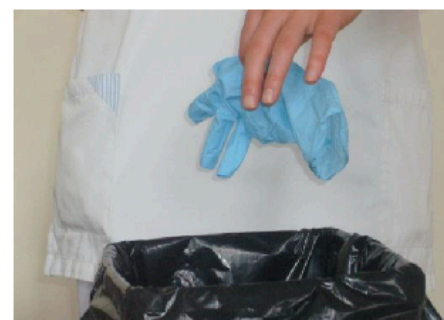
Met 1 of 2 vingers aan binnenkant

Over de hand uit

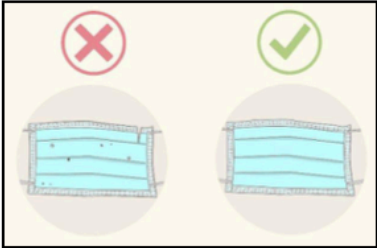
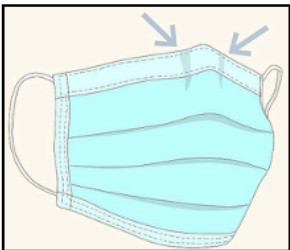
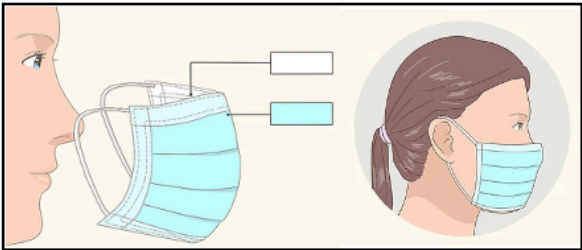
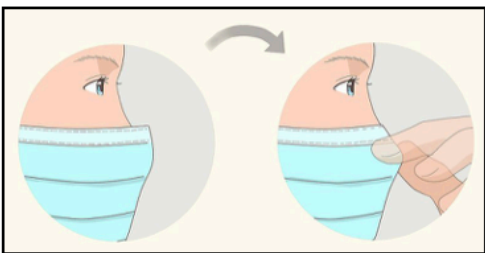
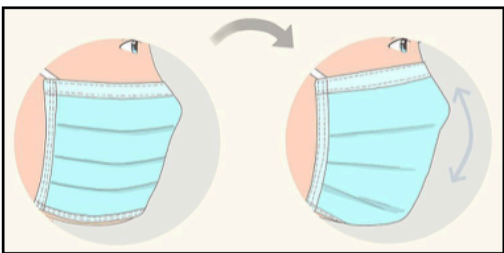
Pak de binnenkant vast

en gooi weg

Bijlage 2: Werkinstructie gebruik chirurgisch mondneusmasker type IIR

Opzetten

1 	Check het masker op defecten. Gebruik geen masker met scheuren of gaatjes.
2 	Houd de stijve buigzame rand van het kapje aan de bovenkant voor je het masker opzet.
3 	Til het masker aan de elastiekjes op en houd de witte kant aan de gezichtszijde en de blauwe kant aan de buitenkant Doe de elastiekjes achter je oren
4 	Zorg dat het neusstukje op zijn plaats zit Knijp nu met je duim en wijsvinger in het buigbare gedeelte en buig het over de brug van je neus
5 	Zorg dat de bovenste rand over de neus loopt en doe de onderste rand tot onder de kin.

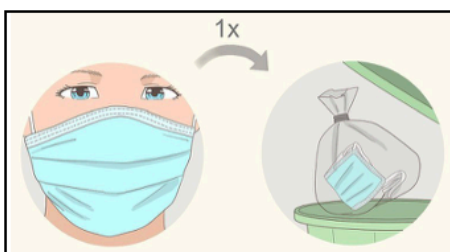
Afzetten

1

Raak nooit de voorkant van het
masker aan
Pak de lusjes achter je oren
Beweeg zo het masker naar voren
van je gezicht af

2

Gooi het masker direct na afdoen
weg.

Bijlage 3: Werkinstructie uittrekken schort met lange mouwen

Bekijk [hier](#) het filmpje met de werkinstructie.